

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Факультету соціології і права

Протокол №__ від _____ 2019 р.

Голова вченої ради _____ А.А. Мельниченко

м.п.

ПРОГРАМА

додакового випробування
для вступу на освітню програму підготовки магістра
«Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність»
за спеціальністю 231 Соціальна робота

Програму рекомендовано кафедрою

Філософії

Протокол №__ від _____ 2019 р.

В.о. зав. кафедри _____ Б.В. Новіков

Київ - 2019 рік

ВСТУП

Метою програми додаткового вступного випробування при вступі на навчання на здобуття ступеня магістра за освітньою програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» підготовки за спеціальністю 231 Соціальна робота є викладення основних вимог щодо проведення додаткового вступного випробування в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Метою Додаткового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних вступникам для опанування ними освітньої програми «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» підготовки магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота». Програма складена з урахуванням питань, які вивчаються в межах наступних дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Вступ до спеціальності», «Правові засади соціальної роботи».

Завданнями Додаткового вступного випробування є: оцінювання теоретичної підготовки та виявлення базового рівня знань з основних дисциплін освітньої програми «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» вступників, які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки (або інших спеціальностей); виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Дана Програма складається зі Вступу, Основного викладу, в якому викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, рекомендованої літератури та Прикінцевих положень, в яких, зокрема, описано критерії оцінювання відповідей вступників та наведено приклад типового екзаменаційного завдання.

Додаткове вступне випробування проводиться в письмовій формі за екзаменаційними завданнями. Кожне екзаменаційне завдання містить 3 екзаменаційних питання: з дисциплін, що включені до цієї програми. Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для виконання екзаменаційного завдання, складає 90 хвилин. **Додаткове вступне випробування складають лише ті вступники на освітню програму «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» за спеціальністю 231 Соціальна робота, які вступають на базі диплома бакалавра з інших напрямів підготовки, або інших спеціальностей, крім 231 Соціальна робота.**

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

На додаткове випробування виносяться навчальний матеріал з наступних дисциплін: «Соціальна педагогіка», «Вступ до спеціальності», «Правові засади соціальної роботи».

Перелік запитань з дисципліни
«Соціальна педагогіка»

1. Обґрунтуйте зв'язок соціальної педагогіки з соціальною роботою.
2. Розкрийте призначення, сфери діяльності та функції соціального педагога.
3. Охарактеризуйте процес соціалізації як соціально-педагогічний феномен.
4. Доведіть, що соціальне середовище є необхідною умовою соціалізації особистості.
5. Розкрийте зміст понять: «соціальна адаптація», «соціальна дезадаптація», «соціальна реабілітація».
6. Обґрунтуйте взаємозв'язок соціалізації та соціальної адаптації.
7. Розкрийте зміст поняття «соціальна адаптація» та охарактеризуйте її різновиди.
8. Розкрийте сутність соціальної реабілітації.
9. Визначте зміст девіації як соціально-педагогічної проблеми.
10. Розкрийте зміст та види соціальної профілактики.
11. Охарактеризуйте сім'ю як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічної діяльності.
12. Визначте напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
13. Охарактеризуйте види соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що виховують дітей з особливими потребами
14. Розкрийте особливості соціально-педагогічної діяльності з дітьми, позбавленими опіки батьків.
15. Розкрийте напрями соціально-педагогічної допомоги дітям з особливими потребами.
16. Охарактеризуйте види соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що виховують дітей з особливими потребами.
17. Визначте зміст та завдання, форми і методи соціально-педагогічної профілактики правопорушень серед неповнолітніх.
18. Розкрийте зміст соціально-педагогічної реабілітації неповнолітніх злочинців.
19. Охарактеризуйте особливості мотивації волонтерів до соціально-педагогічної діяльності.
20. Визначте напрями соціально-педагогічної діяльності, що потребують волонтерства.

Перелік запитань з дисципліни
«Вступ до спеціальності»

1. Охарактеризуйте соціальну роботу як вид соціальної діяльності.

2. Розкрийте специфіку соціальної роботи як професійної діяльності.
3. Визначте об'єкт і суб'єкт соціальної роботи.
4. Охарактеризуйте цілі та завдання соціальної роботи.
5. Висвітліть структуру та рівні соціальної роботи.
6. Розкрийте основні функції соціальної роботи.
7. Охарактеризуйте професійну «я - концепцію» соціального працівника.
8. Визначте ролі та функції соціальних працівників.
9. Охарактеризуйте професійно-етичні якості, принципи і норми діяльності соціального працівника.
10. Визначте зміст поняття «соціальні послуги», охарактеризуйте їх основні форми та види.
11. Розкрийте зміст відносин між клієнтами і соціальними працівниками.
12. Охарактеризуйте систему соціального захисту та соціальних служб в сучасній Україні.
13. Розкрийте основні засади організації діяльності волонтерів.
14. Охарактеризуйте діяльність студентських соціальних служб в сучасній Україні
15. Розкрийте основні шляхи профілактики професійного вигорання в соціальній роботі.
16. Охарактеризуйте основні компетентності і компетенції соціальних працівників.
17. Розкрийте фундаментальні положення професійної етики соціального працівника.
18. Обґрунтуйте зв'язок професійного обов'язку та професійної етики соціального працівника.
19. Обґрунтуйте основні принципи навчання і виховання фахівців соціальної роботи.
20. Визначте поняття відповідальності. Охарактеризуйте типи відповідальності соціального працівника.

Перелік запитань з дисципліни
«Правові засади соціальної роботи»

1. Розкрийте значення правового забезпечення соціальної роботи.
2. Визначте поняття «Соціальна політика держави».
3. Назвіть органи виконавчої влади та охарактеризуйте їх повноваження у сфері соціальної політики.
4. Охарактеризуйте Міністерство соціальної політики України (Мінсоцполітики) та його основні завдання в системі соціального захисту і соціального забезпечення населення.
5. Висвітліть повноваження та основні функції Київської обласної державної адміністрації (Облдержадміністрація) в системі соціального захисту і соціального забезпечення населення.

6. Висвітліть основні функції та повноваження Київської державної адміністрації (КМДА) в системі соціального захисту і соціального забезпечення населення.
7. Висвітліть основні функції та повноваження Департаменту соціальної політики КМДА щодо правового забезпечення надання громадянам України різних видів соціальних допомог.
8. Охарактеризуйте повноваження районних та селищних рад в системі соціального захисту і соціального забезпечення.
9. Охарактеризуйте принципові соціальні положення Загальної декларації прав людини (стаття 22 Декларації)
10. Охарактеризуйте принципові соціальні положення Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права (стаття 6 Пакту).
11. Охарактеризуйте Закон України «Про соціальні послуги».
12. Визначте, які форми соціальної допомоги за Законом «Про соціальні послуги» є основними.
13. Висвітліть принципи Закону «Про соціальні послуги», на яких ґрунтується надання соціальних послуг в Україні.
14. Розкрийте сутність законодавчої бази соціальної роботи.
15. Охарактеризуйте співвідношення понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення».
16. Охарактеризуйте систему права соціального забезпечення.
17. Назвіть основні положення законів України, які виступають гарантом соціального захисту, соціального забезпечення і соціальної допомоги.
18. Поясніть, що таке державні соціальні стандарти і нормативи, з якою метою вони встановлюються.
19. Визначте право осіб на державну соціальну допомогу.
20. Охарактеризуйте правове забезпечення соціальної роботи з дітьми та молоддю.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

При складанні додаткового випробування використання будь-яких електронних пристроїв та допоміжного матеріалу (підручники, першоджерела, конспекти тощо) забороняється. Оцінювання відповіді вступника здійснюється за системою ECTS за стобальною шкалою. Максимальний бал за відповідь на кожне з відкритих питань складає 100 балів.

Загальна оцінка вступника розраховується за формулою: $E_{ЗАГ} = (E_{СПед.} + E_{СП} + E_{ЕСР}) / 3$, де: $E_{ЗАГ}$ – загальна оцінка вступника; $E_{СПед.}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Соціальна педагогіка», максимальний бал – 100; $E_{СП}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Вступ до спеціальності», максимальний бал – 100; $E_{ЕСР}$ – бали, отримані вступником за відкрите запитання з дисципліни «Правові засади соціальної роботи», максимальний бал – 100. Таким чином, максимальна загальна оцінка вступника $E_{ЗАГ}$: $E_{ЗАГ} = (100 + 100 + 100) / 3 = 100$ балів.

Критерії оцінювання відповіді вступника на відкриті запитання враховують повноту та правильність відповіді, здатність вступника узагальнювати отримані знання; наводити приклади, які б ілюстрували теоретичний матеріал; аналізувати, інтерпретувати та оцінювати факти, події, процеси суспільного життя; чітко, послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь.

Критерії оцінювання:

95-100 балів – вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу, високий рівень умінь та навичок, включаючи правильне використання термінології, детальне роз'яснення понять, теорій та підходів, наведення прикладів у необхідних випадках, вміння послідовно та обґрунтовано аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал. У відповіді повно відображена власна аргументована позиція щодо викладених теорій, концепцій або підходів, наведені приклади вирізняються сучасністю та оригінальністю. У відповіді подано не менше 90% потрібної інформації).

85-94 бали – вступник демонструє повні та міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, вміння обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, проте допускає несуттєві неточності у викладенні матеріалу. У відповіді відображена власна позиція щодо окремих положень викладених теорій, концепцій або підходів, наведені приклади вирізняються сучасністю. У відповіді подано не менше 80% потрібної інформації).

75-84 бали – вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, вміння в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, проте допускає певні неточності при відповіді, має певні труднощі в трансформації знань в нових умовах. Наводить стандартні приклади, власна позиція щодо викладеного матеріалу відображена слабо. Відповідь містить не менше 70% потрібної інформації).

65-74 бали – вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає істотні неточності, які не є перешкодою для подальшого навчання; вміє вірно використовувати наявні знання переважно для вирішення стандартних задач. Наводить стандартні приклади, власна позиція щодо викладеного матеріалу не відображена, приведено не менше 60% потрібної інформації).

60-64 бали – вступник поверхнево засвоїв основний теоретичний матеріал, допускає суттєві неточності, які, проте, не є перешкодою для подальшого навчання; вміє вірно використовувати наявні знання лише для вирішення стандартних задач. У відповіді відсутні приклади, але приведено не менше 50% потрібної інформації).

Менш ніж 60 балів – неповна відповідь з грубими помилками та (або) принциповими неточностями (менше 50% потрібної інформації), або відповідь відсутня.

Залежно від отриманих балів вступнику, згідно з критеріями ECTS, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95 ... 100	зараховано
85 ... 94	зараховано
75 ... 84	зараховано
65 ... 74	зараховано
60 ... 64	зараховано
Менше 60	не зараховано

Приклад типового завдання додаткового випробування

для вступу на освітню програму «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» підготовки магістрів за спеціальністю 231 Соціальна робота

1. Розкрийте зміст поняття «соціальна адаптація» та охарактеризуйте її різновиди.
2. Визначте поняття відповідальності. Охарактеризуйте типи відповідальності соціального працівника.
3. Висвітліть принципи Закону «Про соціальні послуги», на яких ґрунтується надання соціальних послуг в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ **«Соціальна педагогіка»**

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
2. Богданова І.М. Соціальна педагогіка: Навч. посібник.- К.: Знання, 2008.- 343с.
3. Заверико Н.В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. - 240 с
4. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. посіб. / Т. Є. Єжова. — К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. — 284 с.
5. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, Т.Г. Веретено.; За ред. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.
6. Соціальна педагогіка: підручник. - 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
7. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід категорій сімей та дітей. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 232с.

8. Клейберг Ю.А. Девиантное поведение в вопросах и ответах: Учеб. пособие для студ. высш.учеб.заведений. – М., 2006. – 304 с.
9. Петрочко Ж. В. Діти в складних життєвих обставинах : соціально-педагогічне забезпечення прав : монографія / Ж. В. Петрочко. – Рівне: видавець О. Зень, 2010. – 368 с.
10. Робота з сім'ями, які потребують професійної соціально-педагогічної підтримки. Тренінгів курс для спеціалістів соціальної сфери / Авторі-упорядники: В.Г.Головатий, А.В. Калініна, О.А.Виноградова. За заг. ред. Т.Ф. 30 Алексеєнко. – К.: Основа-Принт, 2007. – 128 с.

«Вступ до спеціальності»

1. Введення у соціальну роботу : Навч. посіб. - К.: Фенікс, 2001.
2. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т.В.Семигіної, І.І.Миговича, - Київ. Академвидав. 2005, 304 с. <https://studfiles.net/preview/5650534/>
3. Іщук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій / Тернопіль, ТДПУ, 2008.- 59 с. Режим доступу:<http://ellib.org.ua/pages-cat-169.html>
4. Невлева І.М., Соловійова Л.В. Теорія соціальної роботи: Навчальний посібник. - Білгород: Кооперативний освіта, 2005. – 431 с. <http://weblib.pp.ua/teoriya-sotsialnoy-raboty-uchebnoe-posobie.html>
5. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С Я . Харченко та ін.; За заг. ред.: І. Д. Зверєвої, Г. М. Лактіонової. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 256 с http://bahmat.at.ua/zvereva_socialna_robota.pdf
6. Тюптя Л.Т. Соціальна робота: Теорія і практика / Тюптя Л.Т., Іванова І.Б., - Київ: ВМУРОЛ «Україна», 2004. - 408 с. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-175.html>
7. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. Науково-методичний журнал (архів номерів 2009-2016) <http://ligasocial.org.ua/index.php/2010-08-31-16-47-51/-q-q>

«Правові засади соціальної роботи»

1. Бойко М.Д. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. - К.: «Олан», 2004. – 311 с.
2. Б.І.Сташків Теорія права соціального забезпечення: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 405 с.
3. Сирота І.М. Право соціального забезпечення в Україні: – Харків: «Одіссей», 2007. – 407
4. Загальна декларація прав людини (ООН, 10 грудня 1948 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 //Голос України від 10.12.2008 — № 236

5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права права (ООН, 16 грудня 1966 р). Ратифікація від 19.10.1973. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
6. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення (Конвенція 102) — Ратифікація від 16.03.2016 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011
7. Закон України від 19.06.2003 № 966-IV «Про соціальні послуги». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.
8. Закон України від 05.10.2000р. № 2017- III. «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Доцент, к.філос.н., доцент кафедри філософії _____ О.А. Коваль